

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2933, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-

Nr.

DĖL PATIKSLINTO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Teisingumo ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 28, 36, 37 ir 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas). Projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2020m. balandžio 21 d. rašte Nr. 1D-2034 pateiktas pastabas ir atsižvelgiant į Lietuvos notarų rūmų 2020 m. balandžio 17 d. rašte pateiktą siūlymą.

Įstatymo projekto tikslas – suteikti notarams teisę atlikti notarinius veiksmus nuotoliniu būdu ir įforminti atliekamus notarinius veiksmų elektroniniuose notariniuose dokumentuose, išduoti elektroninių notarinių dokumentų ar šių dokumentų nuorašus ir išrašus iš jų bei nustatyti, kad notarinis registras yra tvarkomas tik elektroniniu būdu.

Konkrečios Įstatymo projekto teisinio reguliavimo nuostatos apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymo projektu pateiktame Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

I. Sprendžiama problema	Lietuvos Respublikos notariato įstatyme nėra numatytų teisinių galimybių asmenims gauti notarinius veiksmus nuotoliniu būdu, neatvykstant į notaro biurą, o notarijai neturi teisės įforminti atliekamų notarinių veiksmų elektroniniuose notariniuose dokumentuose, išduoti klientams elektroninių notarinių dokumentų ar šių dokumentų nuorašų bei išrašų iš jų. Tokia situacija, kai sparčiai vystantis šiuolaikinėms technologijoms asmenims nėra sudaryta galimybė atlikti notarinius veiksmus nuotoliniu būdu, apsunkina civilinę apyvartą. Be to, galiojantis teisinis reguliavimas nesudaro sąlygų pasinaudoti 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL 2014 L 257, p. 73) siūlomomis priemonėmis elektroninių procesų kūrimui ir elektroninių dokumentų valdymui, kuriomis siekiama stiprinti pasitikėjimą elektroninėmis operacijomis ir didinti viešųjų internetinių paslaugų veiksmingumą.

II. Siūlomos priemonės	Projektu siūloma nustatyti teisę notarams notarinius veiksmus, išskyrus testamentų tvirtinimą, asmeninių testamentų priėmimą saugoti ir fakto, kad fizinis asmuo yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje, tvirtinimą, atlikti nuotoliniu būdu. Notariniai veiksmai nuotoliniu būdu būtų atliekami, vadovaujantis tomis pačiomis notaro veiklą reglamentuojančiomis nuostatomis, ir sukeltų tapačias teises pasekmes, kaip ir atliekant juos tiesioginio susitikimo metu. Notaras galėtų neatlikti notarinio veiksmo nuotoliniu būdu, siekdamas užtikrinti asmens teisėtų interesų apsaugą ar tinkamą notarinių veiksmų atlikimą reglamentuojančių nuostatų įgyvendinimą (pvz., jeigu notaro manymu, įprastinio, tiesioginio susitikimo metu bus geriau išsiaiškinta asmens valia, išsiaiškinta atliekamų notarinių veiksmų prasmė ir pasekmės).
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projektui įgyvendinti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Pažymėtina, kad informacinę sistemą, kuri bus skirta notariniams veiksams atlikti nuotoliniu būdu, kurs ir/arba tobulins Lietuvos notarų rūmai savo lėšomis, kurie taip pat turės užtikrinti technines galimybes tinkamai perduoti duomenis valstybės registrams ir informacinėms sistemoms (valstybės, savivaldybių biudžetų lėšos šiems darbams nebus naudojamos).
IV. Nauda visuomenei	Įgyvendinus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus: 1) notarinių paslaugų teikimas klientams taptų patogesnis ir greitesnis, būtų sumažintas kliento apsilankymų notaro biure skaičius arba apskritai išvengiama jo fizinio atvykimo į notaro biurą dėl notarinės paslaugos suteikimo; 2) būtų sudarytos palankesnės sąlygos verslui; 3) būtų sudarytos patogios galimybės gauti notarines paslaugas asmenims, kuriems sunku atvykti į notaro biurą dėl ligos ar neįgalumo arba dėl didesnio atstumo iki notaro biuro, notarinės paslaugos taptų lengviau prieinamos ir socialinės atskirties grupėms; 4) būtų sudaryta galimybė klientams gauti elektroninės formos notarinius dokumentus ar elektroninių dokumentų nuorašus bei išrašus iš jų ir juos naudoti civilinėje apyvaroje tiek Lietuvoje, tiek užsienyje.

Įstatymo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje. Įstatymo projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos bankui, Lietuvos notarų rūmams, Valstybės įmonei Registrų centrui, Lietuvos verslo konfederacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos bankų asociacijai, Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Asociacijai Investors' Forum, Lietuvos laisvosios rinkos institutui, Lietuvos investuotojų forumui, Lietuvos prekybos įmonių asociacijai.

Lietuvos notarų rūmai 2020 m. balandžio 17 d. raštu pateikė siūlymą Įstatymo projekto 2 straipsnį papildyti nuostata, kuri numatyta, jog notariniai veiksmai nuotoliniu būdu turėtų būti atliekami Lietuvos notarų rūmų vieningoje informacinių technologijų platformoje. Siekiant aiškumo, Įstatymo projekto 2 straipsniu siekiamą nustatyti 28¹ straipsnio 5 dalį siūloma išdėstyti taip: „Notarai imasi priemonių, kad būtų: užtikrinta notaro tvarkomos elektroninės informacijos sauga ir kibernetinis saugumas <...>. **Šios priemonės užtikrinamos naudojantis bendra Notarų rūmų informacinių technologijų platforma.**“

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 2020 m. balandžio 21 d. raštu Nr. 1D-2034 pateikė pastabą, kad vietoje Projekto 2 straipsniu siekiamo patvirtinti 28¹ straipsnio nurodytos sąlygos „jeigu užtikrina patikimą asmens tapatybės nustatymą“ tikslinga įrašyti sąlygą „**jeigu užtikrina teisės aktų, reglamentuojančių asmens tapatybės nustatymą, reikalavimų laikymąsi asmens tapatybės nustatymui**“.

Dėl suinteresuotų institucijų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Įstatymo projektas neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Įstatymo projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Įstatymų projektas nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų grupės (vadovė Jolita Sinkevičiūtė, tel. (8 5) 266 29 93) patarėja Božena Rus, (8 5) 266 29 52, el. p. bozena.rus@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 5 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Suinteresuotų institucijų raštai, 23 lapai.
5. Derinimo pažyma, 14 lapų.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius